

Adolf Arenson: O MYSTERIU KRISTOVĚ A BODHISATTVECH

Přednáška konaná v Dornachu v „odbočce při Goetheanu“ 26. 11.1930

Výpisky a poznámky z přednášky.

Milí přátelé !

Sdělení Rudolfa Steinera, jež pocházejí z jeho zkoumání v duchovních světech, jsou nejen nepomíjivým darem, jež byl přinesl lidstvu za mnohých obětí, ale jsou zároveň vyzváním k lidstvu, aby tento dar v aktivitě přijalo, aby jej učinilo vlastní prací majetkem duší, aby jej opět v oběti přineslo Božstvu. Neboť tento dar má tu oblažující vlastnost, že přijímáme-li jej správným způsobem, dělá nás společníky bohů, spolupracujícími na vývoji velkého kosmu.

Lidstvo stojí dnes vůči tomuto daru bohů skepticky, ano, odmítavě, a jest to jen nepatrný počet lidí, jenž se kolem duchovního badatele seskupil, aby se stal hodným přijmout jeho dílo, zprostředkovat je lidstvu. Těžká a zodpovědná je cesta těchto nemnoha lidí. Neboť nevyžaduje jen oddanosti, pravé pokory a skromnosti, ale vyžaduje na druhé straně kritické bdělosti, vážného zkoušení toho, co je podáváno. Jak jinak to můžeme učinit „majetkem duší“, aby toto slovo nebylo pouhou frází. Dnešní duševní založení lidí vyžaduje nejenom citového poznání pravdy, ale také jasného poznání myslitelského. Rudolf Steiner nejen že to ve svých přednáškách často vyjádřil, ale především nám to ukázal svým životem, neboť běh jeho života nám ukazuje, jak budoval na základě myšlení...

Jak se ale můžeme přesvědčit o pravdě toho, co se nám podává z nadsmyslných světů my, kterým nejsou ještě k dispozici schopnosti imaginace, inspirace, intuice?...

Co se stalo po mysteriu Golgoty? Kde máme hledat Krista, když splnil své poslání na Golgotě?

Mezi našimi členy se všeobecně rozšířil asi tento názor, se kterým jsem se častěji setkal: po zmrtvýchvstání žije Kristus v nejvyšších duchovních světech, ze kterých nyní, tj. počátkem 20. století zase sestupuje dolů, ale ne již až na fyzickou úroveň jako před dvěma tisíci let, nýbrž jen ke světu éterickému, ve kterém se lidstvu ukáže: nejprve menšímu počtu lidí, ale potom během příštích tří tisíc let celému lidstvu ...

Sestavme si poněkud, co o tom říká R. Steiner:

Milí přátelé! Vzdor nesmírné božskosti bylo Kristu možno (vzal na sebe spásitelský úkol), projevovat se po tři léta v lidském těle (od 30. do 33. roku života Ježíše Nazaretského, do jehož schrán sestoupil bůh Kristus Křtem v Jordánu). Od doby ukřižování neprojevuje se již Kristus ve fyzickém těle, neboť předal fyzické tělo Zemi. A to byl jeden z jeho spásných činů.

Víme, že předáme-li po smrti své tělo zemským živlům, není to pro Zem dějem lhostejným. Uvažme jen, milí přátelé, že to, co zde Zemi vracíme, není totéž, co jsme

od Země jako substanci obdrželi, když se naše tělo budovalo v mateřské schráně. Během našeho života mezi zrodem a smrtí sloužily tyto substance za nástroj duchovní bytosti, našemu Já! Země se neustále mění tím, že substance lidských těl, jež se Zemi zase předávají, jsou po smrti jinými, nežli byly před zrozením nebo před početím. Pochopíme-li to, rozumíme také snad, co to znamená, že Kristus vrátil Zemi tělo, ve kterém tři roky bydlel a působil, neboť fyzické tělo, které Ježíš mu přenechal, bylo již vysoce vyvinutou bytostí, přivedenou ve 42 generacích židovských k nejvyšší dokonalosti. A na tomto těle pracoval veliký zasvěcenec Ježíš z Nazaretha, stále až do svého 30. roku života, aby je činil Bohu podobnějším. A nyní zaujmul toto tělo Kristus a vymýtil poslední stopy luciferského a ahrimanského působení, jež může vymýtit právě jen Bůh.

Jak se ale projevoval Kristus od oné doby po ukřižování, tedy od mysteria Golgoty? Právě tak, jako se Spasitel světa projevoval po tři léta v lidském těle, tak se projevuje od oné doby přímo jako andělská bytost, jako duchovní bytost, která stojí o stupeň výše nežli člověk. A zasvěcenci, kteří byli jasnovidní, nalézali jej od mysteria Golgoty ve světě hierarchie angeloí - andělů...

Od mysteria na pahorku Golgoty, tedy od ukřižování, dlel v éterickém světě kolem Země jakožto andělská bytost. Od roku 1909 však začal putovat étericky na naši Zemi...

Hledíme tedy na **dvojí oběť Kristovu**: jednou **jeho život – po tři léta ve fyzickém těle** lidském, a potom jeho prodlévání ve světě, jenž leží bezprostředně nad naším zemským světem, jako bytost oné hierarchie, kterou označujeme jako hierarchii angeloí, andělů. Takové oběti, jejichž velikost můžeme jen stěží pochopit, znamenají ale vývojový vzestup pro bytost, která jej prožívá. Takže dnes má Kristus možnost, zjevat se sám bezprostředně člověku. Rozumějte mně dobře: bude stále více lidí, kteří dospějí k éterické jasnovidnosti **n i k o l i** okultním metodickým vývojem, nýbrž čistě přirozeným vývojem. A během příštích tří tisíc let budou mít lidé možnost – každý jednotlivě – prožít Krista...

Od 19. století vstupují po smrti do éterického světa nesčíslní lidé, kteří nemohou pojmout jediné duchovní myšlenky, kteří nemají o duchu žádné představy, ba kteří se mu posmívají... Tím nastalo zatemnění, jakési bezvědomí v těch světech, jež leží bezprostředně nad naším fyzicko-zemským světem. Co to mělo za následek? Jako materialistický způsob myšlení žijící v naší oficiální dnešní vědě nemůže nikdy pochopit mysterium „života“, tak nemohou nesmrtelné duchovní bytosti pochopit mysterium lidské smrti. A Kristus sám musel obývat lidské fyzické tělo, aby poznal smrt. Tím bylo navázáno ono hluboké pouto mezi lidstvem na zemi a Kristem, které mělo za následek, že od té doby je Kristus vázán k Zemi takovým způsobem, že žije v duších lidí na Zemi a s nimi zakouší život na Zemi. Vidíte, jak ukřižování Kristovo se stalo spásou lidstva!

A tím, že celá temnota lidského vědomí byla mrtvými vnešena do nadmyslových světů, prokonal Kristus jaksi podruhé ukřižování v éterickém světě jako andělská bytost. „A nastoupení bezvědomí v duchovních světech stane se vzkříšením Krista v duších lidí na Zemi, mezi zrozením a smrtí počínaje 20. stoletím.“

...Kristus musel pro nás předem prožít, oč musí usilovat každý jednotlivec jako o cíl vývoje lidstva. Neboť také zde vládne zákon, ukazující železnou nutností cesty, které mohou vést k vyplnění poslání lidstva...

Tajemství působení bodhisattvů. Jsou to prostředníci mezi duchovními bytostmi a lidmi. Jsou učitelé lidstva a přijímají obsah svých nauk přímo od Krista samého, na něho bezprostředně pohlížejí, jeho bytost se do nich vylévá. Kristus sám je vůdcem a ředitelem velké obce bodhisattvů. Jest jich dvanáct – šest z nich připravovalo lidstvo na Krista; ostatních šest má za úkol přivádět do lidstva to, co do něho má Kristem vplynout... Až těchto 12 vyplní své poslání, bude vyčerpána doba zemského bytí. A obsah zvěstování celého chóru bodhisattvů – to všechno je nauka o Kristu... Úkolem bodhisattvů, kteří vystupují až ke světu Prozřetelnosti, je řídit svět s Prozřetelností od věku k věku. Ale vyplnění jejich poslání, tedy dát lidem to, co jim je dáno Kristem – to vyžaduje, aby bodhisattvové sami se vtělovali v lidském těle, aby se intimním způsobem spojili s bytostí lidskou. Ale to se jim podaří vždycky jen do určitého stupně, neboť stojí na tak nepojatelně vysokém stupni, že mohou – zvláště na počátku svého působení – uchopit jenom část této lidské bytosti. Proto praví Rudolf Steiner: Nikdy neopustí úplně duchovní svět při takové inkorporaci, lidské tělo může jen částečně pojmout bytost bodhisattvovu, neboť tato bytost je jaksi příliš velká, než aby našla místo v lidském těle; jenom část sahá do lidských schrán, větší část zůstává ve vyšších světech.

Ale tím, že bodhisattva znovu a stále se přidružuje k lidskému tělu, že naplňuje, pokud to připouští toto lidské tělo ve svém složení zemském, dospívá k tomu, že vylévá stále více ze svého božského daru. A tak nastává pro každého bodhisattvu okamžik, kdy zcela naplní člověka uchopeného, kdy se s ním sjednocuje, kdy mu může předat všecko, co od Krista obdržel, co měl lidem zprostředkovat. Pak již nepotřebuje sestoupit na fyzickou úroveň, neboť jeho poslání je skončeno, pak postoupil z hodnosti bodhisattvy k hodnosti budhy.

To bylo to, co se událo u historického Gautama Buddhy...

Smysl poslání Země. Od dávného období zemského vývoje, nazývaného esoterně starý Saturn, kdy nejvyššími hierarchiemi byl položen zárodek k lidské podobě, potom slunečním a měsíčním vývojem až k vývoji zemskému bylo to skutečně proudění všech činů bohů dohromady, co se dalo. A to všechno, lidským myšlením nepojatelné, dospělo k určitému závěru, když zvolali Elohimové /jak se praví v Genesi/: „Učiňme člověka!“ Tato lidská podoba, kterou stvořili v mohutné imaginaci, byla korunováním díla bohů: byla tím novým, nikdy zde nebývalým, co oni připojili k dílu bohů. Neboť éterické tělo, astrální tělo, Já – to všecko bylo duchovním hierarchiím již vlastní, třebaže v nejrůznějších metamorfózách, ale lidská podoba byl nový výtvar, který nám zaručoval možnost svobody...

Rudolf Steiner nám dával od počátku tohoto století nepomíjivý poklad moudrosti a lásky ve svých přednáškách. Tyto přednášky, které k nám tak často mluví lidsky a osobně, mohou být bezpečným průvodcem, abychom nabyli správného myšlení, aby tento významný čas našel také duše k vypůsobení se ve smyslu Kristově: aby nepřešel nepozorován, aby dokonce nebyl využit mocnostmi nepřátelskými k překážení dílu Kristovu. ... Co jest dílem R. Steinera? Jaký byl úkol, kvůli němuž Rudolf Steiner sestoupil k nám z duchovních světů, aby v životě nejtěžších obětí

ukázal nám směr na cestě ke Kristu? ... Tímto úkolem, který vedl Rudolf Steiner ke spáse nás všech do našeho středu, jest zvěstování zjevení Kristova v éterickém rouše!...

A k jakému cíli vytvořil Rudolf Steiner anthroposofii? Aby zvěstoval éterického Krista! „Je úkolem anthroposofie, zvěstovat Krista v éterickém rouše!!!“ ...

My všichni, kteří jsme se připojili k Theosofické společnosti, nevěděli jsme tehdy o Kristu nic více, nežli co říkala Jelena Petrovna Blavatski a paní Annie Besant, a to bylo, jak víme, úplné zneuznání Krista.

Potom s počátkem století objeví se Rudolf Steiner. A až do roku 1908 vyváděl naše myšlenky o Kristově události z nejhrubších omylů, ohlašuje znovuoobjevení Krista, nyní v éterickém rouše. A zdůrazňuje, že je to nejdůležitější událost od mystéria na Golgotě. Neboť s ní je spojena událost druhá, jejíž hluboký význam obsáhle poznat jsme dnes všichni ještě velmi vzdáleni: že „Kristus stane se Pánem karmy pro vývoj lidstva“.

Milí přátelé! O tom všem mohu se jen zmínit, ale čtěte jen cyklus “Od Ježíše ke Kristu”, jaká slova nachází tam Rudolf Steiner, aby nám dal představu a pojem o tom, co tato událost znamená...

A opakujeme to s celou důstojností a slavnostně v různých odbočkách společnosti, ano i ve svých veřejných spisech, po všechna ta léta. Nikdo mimo něj to nikdy nehlásal, on byl prvním a zůstal dodnes jediným – bez jeho zvěstování nevěděli bychom o všem tom nic: nic o zjevení se Krista v éterickém rouše, nic o převzetí úkolu vládce karmy Kristem...